

מבחן מתכונת

היסטוריה – חורף תשפ"ב

הוראות לנבחן

משך הבחינה: שעה וחצי

מבנה השאלון: 4 פרקים – 25 נק' לכל פרק

בכל פרק, מספר שונה של שאלות החובה.

אין לענות על יותר מכמות השאלות שנדרשת לענות

חומר עזר: מצגות מאושרות בלבד

יש לשמור על כללי טוהר הבחינות

הפרת הכללים – פסילת מבחן!!!

שם התלמיד: _____

כיתה יא - 2

אמי"ת בר אילן בנים נתניה

מבשרי הציונות (ענה על 2 שאלות – 25 נק')

1. **הצג** אחד מרעיונות הגאולה של מבשר הציונות — הרב אלקלעי.

הרעיון של הרב אלקלעי היה:

הצג את החידוש שברעיון זה לעומת תפיסות קודמות בנוגע לגאולה.

• התפיסות הקודמות:

• החידוש:

הצג אחת מן ההחלטות שהתקבלו בוועדת קטוביץ – 1884 שיש בה ביטוי לחידוש שהצגת.

• ההחלטה:

• ההתאמה לחידוש:

2. **לציונים** הדתיים היה חשוב לשתף פעולה עם התנועה הציונית של הרצל

הסבר סיבה אחת לכך

הסבר מדוע למרות שיתוף הפעולה הוקמה תנועת המזרחי כמסגרת נפרדת בתוך התנועה הציונית – 1902.

3. לפניך מוצגת גלויה (מכתב עם תמונה), שפורסמה לכבוד כינוס הקונגרס הציוני החמישי – 1901. בגלויה באים לידי ביטוי **האנטישמיות**, שהייתה הבעיה של העם היהודי, וגם **הפתרון** שהציעה התנועה הציונית.

הסבר כיצד האנטישמיות באה לידי ביטוי בגלויה על פי אחד מן הרכיבים בה.

תשובה: האנטישמיות באה לידי ביטוי בציוד על ידי:

ציין מה היה הפתרון שהציעה התנועה הציונית.

תשובה: הפתרון שהציעה התנועה הציונית היה _____

הסבר כיצד פתרון זה בא לידי ביטוי בגלויה על פי שניים מן הרכיבים בה.

תשובה: הרכיבים המבטאים את הפתרון של התנועה הציונית הם:

_____ א.

_____ ב.

4. תנועת המזרח"י בהנהגתו של הרב ריינס הוקמה ב־1902 כדי לעזור ליהודים דתיים להתמודד עם קשיים, על רקע פעילותם בתנועה הציונית.

הצג שני קשיים שיהודים דתיים בתנועה הציונית התמודדו עימם בתקופתו של הרצל.

_____ א.

_____ ב.

הצג רעיון אחד של הרב ריינס בנוגע לציונות.

הרעיון:

הסבר כיצד רעיון זה סייע ליהודים דתיים להתמודד עם אחד מן הקשיים שהצגת.

בין מסורת לחידוש - מסע הרבנים - פולמוס השמיטה (ענה על שאלה אחת – 25 נק')

5. העולים בתקופת "היישוב החדש" הביאו לארץ רעיונות שונים ומגוונים.

בחר בשתיים מבין קבוצות העולים בתקופה זו: **אנשי העלייה הראשונה; אנשי העלייה השנייה; עולי תימן.**

ציין את הקבוצות שבחרת.

• קבוצה ראשונה: _____

• קבוצה שנייה: _____

ציין רעיון אחד שבו האמינו העולים בכל אחת מן הקבוצות שבחרת (סך הכול — שני רעיונות שונים).

שם הקבוצה: _____ הרעיון: _____

שם הקבוצה: _____ הרעיון: _____

הסבר באמצעות דוגמה כיצד מימשו העולים אחד מן הרעיונות שצייתת.

שם הקבוצה: _____ דוגמא למימוש הרעיון: _____

שם הקבוצה: _____ דוגמא למימוש הרעיון: _____

שם הקבוצה: _____ דוגמא למימוש הרעיון: _____

שם הקבוצה: _____ דוגמא למימוש הרעיון: _____

לו היית חי בתקופת "היישוב החדש", לאיזו מקבוצות העולים היית רוצה להשתייך? **נמק** את תשובתך על פי מה שלמדת.

הייתי רוצה להשתייך לקבוצה: _____ מכיוון ש _____

6. בחר באחד מן האירועים שלמדת: פולמוס השמיטה תרמ"ט, 1889. או מסע הרבנים תרע"ד, 1918.
 ציין את הנושא שבחרת.

בחרתי בנושא: _____

• אם בחרת בפולמוס השמיטה, ענה על השאלות שלפניך:

הצג שני טיעונים הלכתיים מנוגדים (בעד ונגד) בנוגע להיתר המכירה בשנת תרמ"ט - 1889.

בעד היתר מכירה: _____

נגד היתר מכירה: _____

תאר כיצד התנהלו אנשי הישוב היהודי במהלך שנת השמיטה. (אנשי הישוב החדש, אנשי הישוב הישן, הברון רוטשילד)

• אם בחרת במסע הרבנים, ענה על השאלות שלפניך:

הסבר כיצד בא לידי ביטוי במסע הרבנים, שיתוף פעולה בין אישים או קבוצות שונות בארץ-ישראל.
 (הרב קוק, הרב זוננפלד, אנשי המושבות)

תאר כיצד השפיע המסע על בני המושבות עד כמה חזקה הייתה ההשפעה של המסע והאם הדבר החזיק מעמד לאורך זמן.

ציין ערך שאפשר לדעתך לאמץ בהשראת האירוע שבחרת ונמק את תשובתך.

תקופת המנדט הבריטי – הציבור הערבי בארץ ישראל – המרד הערבי הגדול – השפעות המרד

(ענה על 2 שאלות – 25 נק')

7. הסבר מדוע נחשבה "הצהרת בלפור" לציון דרך חשוב בתולדות התנועה הציונית.

תשובה: חשיבות המנדט היה רבה מכיוון ש _____

הסבר מדוע בשלב הניסוח של "הצהרת בלפור" הציעו מנהיגים ציונים לבריטים להשתמש במונח "בית לאומי" ולא במילה "מדינה".

8. בכל הקשור לזהות הלאומית של ערביי ארץ ישראל, ארץ ישראל לא הייתה מרכיב בזהות של רוב ערביי הארץ עד סוף מלחמת העולם הראשונה.

הצג 2 סיבות לכך!

סיבה א: _____

סיבה ב: _____

הצג את השינוי המהותי שחל על ערביי הארץ לאחר מלחמת העולם הראשונה. התמקד בדילמה בין הזהות "פלסטינית" או "סוריה הגדולה". ציין את הגורם לשינוי זה.

הגורם לשינוי: _____

השינוי וההתלבטות: _____

9. בימי המרד הערבי הגדול בשנים תרצ"ו – תרצ"ט, שאפה ההנהגה הערבית לשנות את מדיניות השלטון הבריטי בארץ ישראל.

הצג שני גורמים שתורמו לפרוץ המרד וקשור במדיניות של בריטניה!

גורם א: _____

גורם ב: _____

הצג שתי תגובות של הבריטים על המרד הערבי הגדול תגובה אחת בתחום הצבאי ותגובה אחת בתחום המדיני.

התגובה הצבאית: _____

התגובה המדינית: _____

הסבר כיצד המאורעות השפיעו על התפתחותו של כוח המגן של היישוב היהודי בארץ ישראל.

בתשובתך התייחס להשפעה אחת שקשורה להחלטת הבריטים, ולהשפעה אחרת שקשורה להחלטת היהודים (סך הכול – שתי השפעות)

השפעה בריטית: _____

השפעה יהודית: _____

10. הצג את הצעת החלוקה של ועדת פיל (1937).

הצעת ועדת פיל: _____

הסבר כיצד הצעה זו מבטאת נסיגה של בריטניה מן ההתחייבויות שלה כלפי העם היהודי כפי שהוצגו בכתב המנדט.

תשובה: הנסיגה באה לידי ביטוי מכיוון ש_____

הסבר נימוק אחד של התומכים בהצעת החלוקה והסבר נימוק אחד של המתנגדים להצעה זו בקרב היישוב היהודי.

נימוק התומכים: _____

נימוק המתנגדים: _____